

Slovakiya Baş nazirinin Azərbaycana rəsmi səfəri

Azərbaycan-Slovakiya əlaqələrində yeni səhifə

Slovakıyanın Baş naziri AZƏRTAC-a və AzTV-yə müsahibə verib

Mayın 7-də Slovakiya Respublikasının Baş naziri Robert Fitos AZƏRTAC-a və AzTV-yə müsahibə verib.

AZERTAC müsahibəni təqdim edir.

AzTV-nin əməkdaşı: Bizim televiziyyaya və AZERTAC-a bu mühüm müsahibəni verdiyiniz üçün təşəkkür edirəm. Sizin səfərinizlə bağlı təassüratlarınızı bilmək istərdik. Biz bilirik ki, bu gün Siz bizim Prezidentimiz İlham Əliyevlə görüşmüsünüz və demək olar ki, artıq Sizin səfərinizlə bağlı ilk nəticələr əldə edilib. Siz eyni zamanda bizim ikitarəfli əməkdaşlığımızın gələcəyi ilə bağlı da danışınız. Bu səfərinizin nəticələri nədən ibarətdir?

Baş nazir Robert Fitso: Bu səfərlə bağlı təəssüratlarımı bölüşmək üçün mənə yaratdığınız fürsətə görə təşəkkür edirəm. Həqiqətən də bu, Azərbaycana Baş nazir olaraq etdiyim çox mühüm və ilk səfərdir. Qonaqpərvərliyiniz məni məmnun etdi. Sizin Prezidentle görüşdüm və çox praqmatikdir, konstruktivdir, həm daxili, həm də xariçi siyasetdə praqmatik şəxsiyyətdir. Düşünürom ki, biz bu sahədə eyni keyfiyyətləri bölüşürük. Eyni zamanda bu, mənim də yanaşmadır. Deməliyəm ki, mən başqa ölkələrin daxili işlərinə qarışmayan siyasetçi-yəm və hər bir ölkə öz yolunu seçmək haqqına malikdir. Yenə də deyirəm, əgər bir-birimizə bu şəkildə hörmətlə yanaşsaq, əminəm ki, əməkdaşlığımız fərqli keyfiyyətə malik olacaq. Prezidentinizi beşinci mandati münasibətlə təbrik etmək isteyirəm. Programı imkan verdiyi zaman Slovakiyaya səfərə dəvət etdim və onu eyni səviyyədə qonaqpərvərliklə, dostluqla qarşılayacağım.

Azərbaycanla problemimiz yoxdur. Həm təkbətək, həm də geniş tərkibdə görüşlərdə xarici siyasetdə fərqli fikirlərə sahib olmadığımızı gördük. Qarşılıqlı ticarət dövriyyəmizin həcmi çox aşağıdır. Bu, təxminən 70 milyon avrodan bir az çox təşkil edir. Aktiv balans Slovakiya tərəfindədir. Bu, maşınqayırmə sənayesinə aiddir və bunun da təxminən 75-80 faizi Slovakiya avtomobil sənayesinin payına düşür. Səfərin hazırlanması zamanı təbii ki, bu, nəzərə alındı. Slovakiyada belə bir məsələ var: 10 işi eyni anda görə bilməzsiniz. Ona görə də cənab Prezidentlə bizim üçün vacib olan 3 əsas sahəyə diqqət yetirəcək.

diqqət ayırmağı razılaşdırıldı.

Azərbaycan Prezidentini və xalqını ərazi bütövlüyünü bərpa etdiyi üçün tebrik etmək istərdim. Slovakia olaraq Qarabağdakı yenidənqurma işləri ilə maraqlanırıq və "ağılı kənd" layihəsində slovak şirkətləri iştirak edir. Bildiyimə görə, işlər ilkin mərhələdədir. Cənab Prezident bu layihənin davam etdirilməsində maraqlı olduğunu bildirdi. Slovakia şirkətləri kiçik həyə limanının inşa-

şirketləri kiçik hava limanının inşa-sında da iştirak edə bilər.

Hərbi sənaye sahəsində də iştirak etmək mümkündür. Slovakiyada müdafiə sənayesinin inkişafını dəstəkləmişəm. Cənab Prezidentlə bəzi layihələri müzakirə etdik. Texnologiya Slovakiyadan və maliyyə Azərbaycandan olacaq. İstehsal ediləcək silahlar ya ixrac olunacaq, ya da Azərbaycanda qalacaq. Bildiyimiz kimi, Ukraynadakı müharibə parametrləri tamamilə dəyişib. Hazırda silahlarla bağlı ciddi çatışmaqlıq var. Bunu edə bilsək, hər iki ölkə üçün

Azərbaycan təbii qazının Slovakiyaya idxalını da həyata keçirə bilər. Bu il əsaslı işləmələr aparıla bilər.

kildə ziyan vuracaq. Biz 2035-ci il-də artıq yanacaqla işləyən avtomobilər istehsal etməyəcəyimizə söz verdik. Müharibə və Ukrayna üçün çox pul xərcleyirik. Biz bunu Avro-pa İttifaqı üçün xərcleyə bilərik. Əsəblər tarıma çekilir, çünki suveren və müstəqil fikirlərə hörmətitməkdədir. Boyun əysəniz sizi rahat buraxacaqlar, heç bir problem ol-mayacaq. Amma suveren fikrinizi bilsəniz, problemlər yasavacaqsınız.

Bu gün sizin Prezidentlə danişarkən mən qarşısında dünyanın gedışatını tam anlayan bir şəxsi gördüm. Gələcək əməkdaşlığımızın daha da inkişafı üçün bazarın olmasına məni həqiqətən sevindirir. Bu səfər hər iki tərəf üçün yaxşı başlanğıc nöqtəsini təşkil edir. Əksi çox üzüçü olardı. Bu gün çox maraqlı mövzulardan bəhs etdik və bunu davam etdirmək yaxşı olardı. Daha tez-tez görüşlər keçirməyə çalışacaq. Bir az əvvəl dediyim kimi, görüşlər gerək öz bəhrəsini versin. Bütün bu səfərlər, sadəcə, səfər xətrinə olmasın. Ona görə də bu səfərlərin sayı artırılmalıdır, amma bu səfərlər öz töhfəsini verməlidir.

AzTV-nin əməkdaşı: Bəli, cənab Baş nazir, Siz Avropa İttifaqının da-xilindəki bəzi problemlərdən danış-diniz. Biz də ölkəmizə süni müdaxilə-ləri, Avropa İttifaqından olan siya-sətçilərin müdaxilələrini hiss etmişik. Məsələn, 30 il müddətində Avro-pa İttifaqından olan bəzi siyasətçilər ağızlarına su alıb susmuşdular, Azərbaycan ərazilərinin Ermənistən tərəfindən işğalını sanki görmürdül-lər. İndi isə onlar süni şəkildə prob-lemlər yaradırlar və Azərbaycana həmlə edirlər. Deyirlər ki, Azərbay-

nəməs edir. Deyirək ki, Azərbaycan Ermənistana hücum edərsə, biz Azərbaycana qarşı sanksiyalar tətbiq edəcəyik. Amma bizim xalqımız Avropa İttifaqının bu siyasətçilərin-dən açıq şəkildə soruşmaq istəyir - niyə sizin bu 30 ildə bizim ərazilərimizin Ermənistanın işğali altında olduğu zaman səsiniz çıxmırı. Ona görə də biz çox yaxşı başa düşürük, Sizin problemləri də yaxşı anlayırıq ki, Avropa İttifaqında daxili problemləriniz var. Məhz bunu qeyd etmək istərdim, canab Baş nazir

Baş nazir Robert Fitso: Bu cür münasibet Avropa İttifaqının imicini aşağı salır. Bu, ikili standartlardır, çünkü Avropa İttifaqında bunlar var. Ukraynadakı mühraribəyə gəlincə, Avropa İttifaqının çörçivəsində tez bir zamanda bəzi sanksiyalar tətbiq etmək üçün razılığa gələ bilirik. Amma Qəzzaya gəlincə, razılığa gələ bilmirik. Çünkü Avropa İttifaqının öz xarici siyaseti mövcud deyil və Atlantik okeanın o biri sahili-nə üz tutur, oraya baxır və ABŞ-ninə edəcəyini gözleyirik. Sizi Slovakiyanın daxili işləri ilə yormaq istəmirəm. Məni düzgün başa düşün, cənab jurnalist. Bütün Avropa bilir ki, 2000-ci illərdə Slovakiyada mü-

sui-istifadə edilib. O zaman mən də müxalifətdə idim. Məni də cinayət törətməkdə ittiham ediblər və az qala həbs edəcəkdirlər. Bu ittihamları çox toxunur. Siz cavablarınızda Aropa İttifaqında daxili məsələlərinizdən danışdırınız, ona görə bu suç Sizi vermək istədim.

Baş nazir Robert Fitso: Cənab jurnalist, ikitirəfli əlaqələrdən bəhs etməyin mənim üçün çətin olduğunu yəqin ki, anlaysınız. Amma narahat olmayın, sualdan qarşımayacağam. İndi isə təsvir etdiyiniz vəziyyətə tətbiq ediləcək ifadələr var: böyük və güclü olan ölkələr, ox vaxt ədalətlə olmurlar. Amma ədalətlə olmaq istəyəndə də böyük və güclü olmursunuz. Bu, beynəlxalq siyasetdə tez-tez görünür. Fransa ilə əlaqələrinizdəki bu gərginliyi görüürəm. Sizin ölkənin Azərbaycanın daxili işlərinə qarşımadığım kimi, Fransanın da daxili işlərinə qarışmırıam. Yəni bu, ölkənin daxili işləridir. Amma Slovakiyanın da daxili işlərinə qarışlaşsa, o zaman danışa bilərəm. Məsələn, cənab Makron ölkəmizdə pölyular siyasetçi sayılmır və bu prinsipdir ki, mən niyə ondan danışınam. Amma Fransa Prezidenti Avropeborglarının müharibədə iştirakı bərədə fikirlerini açıq şəkildə söyleyəcəyim.

va men bunu dərhal, tamamilə rəsəd etdim. Çünkü bu, üçüncü dünya məharibəsinin başlaması olardı. Qadınlı hirdığınız məsələdə bəlkə də bir səbir lazımdır. Avropa İttifaqında Azərbaycanla baş verənlərlə bağlı ox ölkənin obyektiv yanaşması lazımdır. Ukrayna ilə bağlı da dedim, ərazi bütövlüyü qorunmalıdır. Sizlə ərazi bütövlüyüünüüzün qorunma lazımdır. Bu, sizin torpaqlarınızdır. Əgər Avropa İttifaqında 3-4 ölkəni mövqedən çıxış etsəydi, gerçəklik bəlkə də bu səviyyədə etməzdi. Onlar ərazicə balaca ölkələrdir. Özünə güvənərək hərəkət etməsi təsəvvür edir. Bu cür ölkə olmağınızın xüsus etməlisiniz.

AzTV-nin əməkdaşı: Bu cür çəsişlarınız və səmimi şəkildə dediyiniz sözləriniz üçün Sizə təşəkkür edirik. Bütün işlərinə təşəkkür edirik.

Baş nazir Robert Fitso: Bu işin hər hansı təşəbbüs lər varmı? Vihə ilə bağlı həmrəyliyə geline böyük həcmidə yatırım lazımdır. Bu, qısamüddətli yox, ortamüddətli ləll yoludur. Yəni mən ölkəm Slavakiya üçün "Həmrəylik Halqası"ndan bəhs edirəm. Bu layihə Avropa İttifaqı fondları və Avropa Komissiyası tərəfindən də maliyyətə eşdirilməlidir. Macaristan ilə Bosniya-Hersek arasında mürəkkəb əlaqələr mövcuddur, axının həcmi aşağıdır. Avropa Komissiyası tərəfindən biz hələ də cavab gözləməkdəyik.

dət üçün nəzərdə tutulmalıdır. Bu-na görə də Avropa istiqamətində Ukrayna və Slovakiya infrastrukturundan istifadə etmək fikri ortaya çıxdı. Yəni bu, oradan gəlməlidir. Biz burada milyardlarla kubmetr tutum həcmi olan borulardan danışırıq. Slovakiyanın istifadəsi üçün 4 və ya 5 milyard kubmetr qaza ehtiyac duyulur. Qalan həcm isə Slovakiyadan tranzit keçərək təbii ki, digər ölkələrə gedə biler. Rus qazına gəlincə, "Qazprom" və Ukrayna şirkəti arasında müqavilə 2024-cü ildə bitir. Yəni bildiyiniz kimi, müqavilə siyasi və hərbi səbəblərə görə uzadıla bilməz. Ona görə də qazın Azərbaycandan alınmasına qərar verdik. Ukrayna-Rusiya sərhədin-dən Azərbaycan qazını nəql etmək olar. Beləliklə, tranzit həcm 20 milyard kubmetr təşkil edər. Ukrayna-Azərbaycan-Rusiya əməkdaşlığı sayosindhə bu qaz həmin boru ilə Mərkezi Avropa istiqamətində gedə bilər. Cənab Prezident bu layihəyə maraqla yanaşdı, çünki sizin qazın tranziti üçün o böyük fürsətdir. Prezidentiniz əsl menecerdir, bu layihədən fayda götürməkdə təbii ki, maraqlıdır. Amma təbii ki, bu sahədə də danışılara və maliyyəyə ehtiyac var. Əminəm ki, bu unikal layihə Azərbaycan qazının Rusiya, Ukrayna və Slovakiya infrastrukturundan istifadə etməklə Avropaya daşınması üçün çox yaxşı marşrutdur. Bu layihə gözəl nəticələr verə bilər. Neft də Slovakiya üçün

bilər. Neft də Slovakiya üçün önemlidir. Çünkü biz tamamilə Rusiya neftindən asılıyız. Bildiyiniz kimi, Bratislavada böyük neft yarımada zavodu var. Sizin neftin keyfiyyəti də hazırda ölkəmizdə araşdırılır. Mən neft üzrə ekspert deyiləm. Amma sizin neft də seçimlərdən biridir və ola bilər. Buna görə də bu layihə üzrə irəliləmək lazımdır.

AzTV-nin əməkdaşı: Cənab Baş nazir, biz sizinlə enerji sektorundakı əməkdaşlıqdan, müdafiə sənayesindən və başqa maraqlı sahələrdən danışdıq. Amma Sizə humanitar sektorla, mədəniyyət sektoru ilə, əməkdaşlıqla bağlı sual vermək istərdim. Çünkü bilirsiniz ki, bizim ölkələr və xalqlar arasında tarixi bağlarımız vardır və çox gözəl əlaqələrimiz mövcuddur. Bu sahələrlə bağlı Sizin fikrinizi bilmək istərdik.

Baş nazir Robert Fitso: Bilirsiniz ki, silahların səsi gəldiyi zaman, incəsənətin susduğunu görmək olar, çünkü bu zaman incəsənətin inkişafı üçün heç bir imkan olmur. Yenə də Avropa İttifaqını tənqid edəcəyəm. Avropa İttifaqında Rusiya yaya qarşı sünə nifrət ab-havası yaradılıb. Mən bunu dəfələrlə demisəm, dəfələrlə. Bu yaxınlarda buz üzərində xokkey çempionatı olacaq və Slovakiya komandasının orada iştirak etməyəcəyi barədə söz-söhbətlər görür. Yəni bizim oyunçularımız orada ölkəmizi təmsil edə bil-

İliyə gorə Slovakiya numayəndə həyəti adından sizə bir daha təşəkkür etmək istərdim. Çox dostcasına qarşılandım. Təyyarodən endiyim andan etibarən bunu hiss etdim. Bütün bunlar üçün sizə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Mənə verdiyiniz fırsat üçün də sizə təşəkkür edirəm.

AzTV-nin əməkdaşı: Cox məraqlı və faydalı müsahibə üçün təşəkkür edirəm, cənab Baş nazir. Bu, bizim televiziya və eyni zamanda AZƏRTAC üçün çox önəmlili müsahibə idi. Sizdən müsahibə almaq bizim üçün həm zövq, həm də böyük

məyəcək. Bilirsiniz, Bratislava 1944-cü ildə Qızıl Ordu tərəfindən azad edilib. Mən Belarus və Rusiya fəaliyyətində tələbiyi 1944-cü ilin şərəfdür, cənab Baş nazir, təşəkkür edirəm.